Ч. 134. Четвер 30 (17 червня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лише на окреме жадане і по зложеню оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і з п. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Росийско-японьска війна.

Здає ся, що в росийско-японьскій війні надходить важна рішаюча хвиля. Із звітів, які надіслали в послідних днях ґен. Сахаров і ґен. Куропаткін, виходить, що всі війска японьскі розпочали знову офензиву проти цілої армії ґен. Куропаткіна і поступають тепер що раз дальше та хотять форсувати всі передолини в горах, які ще закривають армію росийску.

Годі вже тепер віщувати щастє або нещастє одної або другої воюючої сторони та й трудно вгадувати наперед рухи війск і стратеґічні пляни їх вождів на карті та ще й так дуже недокладній, як бувають майже без виїмки всі карти представляючі поле теперішної війни на далекім всході; але то можна таки здаєсь вже тепер сказати, що гадка післати ґен. Штакельберґа — по правді не знати на що — на полудне, готова в своїх дальших наслідках наробити росийскій армії ще більшого нещастя. Японці, як звістно, розбили корпус Штакельберґа і той мусів чим скорше завертати взад, щоби уйти дальшої катастрофи. Здавало ся, що Японці схотять тепер форсувати похід на Каічу, Дашічао і Гайчен, а ґен. Куропаткін вислав длятого більший відділ із своєї армії під Гайчен а навіть переніс туди свою кватиру. В той спосіб розбила ся армія ґен. Куропаткіна, що була сконцентрована під Ляоян а то улекшило Японцям дальший похід. Они, як то виходить тепер, окружають армію ґен. Куропаткіна щораз тіснійше зі всіх боків а она не може нігде кинути ся в більшій силі, бо роздроблена і не може знати докладно, з котрої сторони заскочать єї переважаючі сили Японців.

Телеґрама ґен. Сахарова до ґенерального штабу з дня 26 с. м. доносить: Можна припускати, що значні сили японьского войска посувають ся від стациї Вантялін в північну сторону до передолини Чіпан. (Перейшовши через ту передолину, обминає ся місто Каічу і можна дістати ся від полудневого заходу в сторони міста Гайчен або Хайчев). Дня 25 с. м. пустились Японці в похід до Селюдян в напрямі великої дороги, що веде до Ляояну. (Із сего виходить, що ліве і праве крило японьскої армії стало в тих днях посувати ся против армії ґен. Куропаткіна, розміщеної поза горами від Каічу аж поза Ляоян. Дальше каже Сахаров:) Значний відділ японьский машерує також через Тафанчу до передолини Модулін. Тафанчу єсть положене на 18 кільометрів на північний захід від Селюдян. На всхід від великої дороги, що веде до Ляоян, долиною ріки Цао (Цього) машерує полк піхоти і дві шкадрони кавалериї. (Із сего виходило би знов, що Японці сягають аж до передолини Палінлін і так старають ся обійти Ляоян та сягнути аж по Мукден). Неприятеля спинили на великій дорозі до Ляоян дві компаниї стрільців, що творили нашу передну сторожу і завертають поволи назад в північнім напрямі, одержавши поміч.

Неприятель — доносить Сахаров дальше — обсадив Таінпоа (очевидно місцевість Тюньяншу, положену при великім гостинці перед самим входом в передолину Мотіен). Наші стрільці вернулись назад о яких 5 кільометрів на північ від Селюдяну. Поручник Аґлоблев і 5 стрільців убитих. Коли раненого капітана Янчуковского несли на ношах під ескортою малого відділу, Японці заатакували той відділ і взяли капітана Янчуковского і дра Ришкова в неволю. Поручник і 13 стрільців ранених. Дня 26 рано показав ся японьский баталіон на дорозі з Сюян до Гайчен. Того дня о 7 г. рано машерував неприятель дальше на головній дорозі до передолини Модулін. На великій дорозі до Ляоян видко знов скорий марш японьского війска.

Сю вість ґен. Сахарова доповняє ґен. Куропаткін слідуючою телеґрамою до царя з дня 27 с. м.: Вчера розпочали японьскі войска офен-

---

20)

Японія і Японці.

(Після дра Коха, Майшке-Сміта, Гірна і др. зладив — К. Вербин).

(Дальше).

До найвисшого степеня розвою дійшла японьска штука в артистичнім промислі. Незвичайна бистрота змислів Японця, єго безпримірна здібність пониманя, єго зручна рука, єго велика пильність і рухлива енерґія роблять з него артиста і промисловця, котрий майже не знаходить собі рівного нігде в сьвіті. Рівночасно має Японець досить підприємчивости і купецкої хитрости, щоби завести широку торговлю своїми товарами. Вже тепер виробляють Японці богато таких річий, які їм давнійше доставляла Европа, а недалекий час, коли будуть виробляти таки й всї европейскі товари і не лиш що побють у себе дома всю европейску конкуренцию, але ще й будуть робити самі конкуренцию Европейцям, як то вже й тепер єсть по части в цілій всхідній Азиї.

Тим дадуть ся по части пояснити й деякі відносини політичні і тота неохота деяких европейских народів до Японців. То не була лиш сама прихильність для Росиї, коли такі держави як Німеччина, Франция а по части навіть Анґлія дозволили явно, або пристали мовчки на то, що Росия заняла Манджурию і розсіла ся на постійне в Порт-Артурі. В тім розходило ся о то, щоби заздалегід забезпечити ся від небезпечного конкурента. Коли би тепер Японія побідила, то потерпіла би через то не лиш сама Росия, але в першім ряді і Німеччина, а відтак і Франция. Доси розходили ся через Росию на далекім Всході найбільше німецкі вироби і всілякі товари; можна навіть сказати, що Німці опанували були значну часть торговлі в північно-всхідних сторонах Азиї а тепер готово то все урвати ся. Та й Анґлія потерпіла би богато, але она могла би також ще довго вдержати японьску конкуренцию. Японьскі вироби і товари розходять ся також далеко в полудневі сторони Азиї та в глубину сеї части сьвіта, а се знов грозить торговли і промислови Франциї. Із сего вже можна зміркувати вагу теперішної війни, котра не єсть лиш самою політичною борбою межи Росиєю а Японією, але ще й економічною борбою Европи зі всхідно-азийским сьвітом.

В артистичнім промислі японьскім займають найперше місце вироби з порцеляни і т. зв. лякерові вироби, котрі в найновійших часах знайшли собі великий відбут в Европі. Японьска порцеляна, хоч що до своєї якости не дорівнує хіньскій, то все-таки під взглядом артистичного виконаня виробів перевисшає хіньску. Початки порцелянового промислу в Японії не далекі, бо не сягають дальше як до 16. століття а взірцем до него були хіньскі вироби. Але як у всім, що Японці переймили від Хінців, так і в сїм промислі надали они єму свою питому характеристику. У Японців розвинене більше і делікатнійше а тим і глубше почуте краси, они ліпше відчувають природу і уміють бистрійше єї підглядати а то вплинуло і на їх промисл. І Японці подібно як Хінці любують ся в чудацких, ріжнобарвних окрасах, але они уміють надати їм якоїсь природної краси так, що они хоч чужі европейскому естетичному вкусови, не разять єго своєю чудачностию форм.

До окраси порцеляни уживають Японці найчастійше цьвіту неонїй і хризантемів а відтак білого і рожевого цьвіту японьских слив; із сьвіта зьвіринного уживають найчастійше черепах, що уважають ся у Японців за символ довгого житя, і журавлів, але попри то й всіляких инших птиць, риб і дрібних зьвірят, як жаб, ящірок, комах і т. д.

З ріжних родів японьскої порцеляни уважають за найстаршу тоту, яку роблено в другій половині 17 століття в місті Аріта в провінциї Гіцен. Ся порцеляна зве ся аріта і представляє гарні посудини з білої як сніг маси а на ній яко окраса видніють ся цьвіти і галузки, ріжнобарвні птиці і люди в богатих строях; все то єсть дуже гарно і делікатно викінчене, все зроблене в міру без всякої пересади. Другий рід порцеляни то порцеляна гіцен, названа так від провінциї Гіцен, де єї виробляють. Она не така тоненька як попередна, але своєю формою і богатством окрас ще красша від тамтої. В 18 століттю була она дуже в моді і мала так велику вартість, що єї купували лиш великі богачі і пануючі монархи. Старі тоті вироби коли ще де знайдуть ся, продають ся нині на вагу золота. Давнійше уважали єї хибно за хіньску порцеляну.

зиву против наших передних сторожий на всхіднім фронті, котрий розставив ся на лінії Феншуілін Модулін-Далін. (Всі ті три назви означають передолини, котрими переходить ся через гори в долину ріки Ляого, попри котру іде манджурска зелізниця через міста Гайчен, Яоян і Мукден. Передолина Модулін знаходить ся недалеко від головного гостинця до Ляоян, отже у всхідній стороні а на захід від згаданого гостинця і передолини Мотіен і в стороні як до Ляоян; Далін знаходить ся на заході в напрямі як до Гайчен, а передолина Фенчуілін есть по середині межи Модуліном а Даліном близше до сего послідного). Кавалерия уступила ся з позиций загрожених сильними відділами японьскими. Стверджено, що атак був вимірений против тих трох передолин. Неприятель мав значні сили. В атаку на Далін брала участь дивізия ґвардиї. Крім того значні сили вислав неприятель, щоби обійшли наше войско, котре знаходило ся у Феншуіліні і Модуліні. Нині рано значні сили японьскі заатакували наші войска, котрі вже перед тим уступили ся з Феншуіліна. Японців відперто. (Але звідки? Чи з передолини? З оголошеної депеші не можна того зрозуміти). Японьскі передні сторожі стали посувати ся за нашим войском в передолині Далін. Наші передні сторожі уступали ся взад, бо грозило їм, що Японці обійдуть їх збоку. (Що дальше стало ся, чи Японці взяли дійстно обі передолини, Далін і Феншуілін, як того можна здогадувати ся з депеші ґенер. Куропаткіна, чи ні, годі знати, бо ще нема японьских вістий. Куропаткін лиш доносить дальше:) При рекоґносцированю стверджено, що полуднева часть японьскої армії посуває ся в північно-всхіднім напрямі, щоби сполучити ся з армією ґенерала Курокого. Після послідних інформаций сили японьскі, котрі атакували нашу армію, складали ся з 8 до 9 дивізий і кількох бриґад резерви.

Новинки.

Львів дня 29-го червня 1904.

— **Заупокійне богослуженє** за бл. п. Цїсаря Фердинанда відбуло ся вчера перед полуднем, як в роковини смерти у всїх львівских церквах. В богослуженях взяли участь представителї власти і шкільна молодїж, котра з тої причини вільна була вчера від шкільної науки.

— **Іменованя.** Ц. к. Мінїстерство торговлї іменувало почтовими офіцялами асистентів: Маєра Фрайґайтера у Львові, Йос. Маврінґа в Кракові, Лайзора Ізраельовича в Бродах, Ад. Пухалу в Перемишли, Юл. Глясгаля у Львові, Яц. Бенявского у Львові, Теоф. Сольского в Вадовицях, Винк. Колка в Кракові, Ром. Бардаха в Станиславові, Юду Целлера в Бучачи, Стан. Шиманьского в Яслї, Вяч. Матейка в Кракові, Франц. Сьвенха в Ряшеві, Март. Зиха в Кракові, Евг. Баревича у Львові, Мар. Лїнгардта, Ів. Ґавликовского, Юр. Барончa у Львові, Юр. Фецяка в Жовкві, Кар. Фіялю в Кракові, Казим. Беґуна в Новім Санчи, Онуфр. Ґудза в Коросні, Франц. Вашека в Тернополи, Як. Штайнера в Станиславові, Франц. Яваньского в Бялій, Ів. Витещака в Кракові і Як. Кремера в Чорткові, а дирекция почт і телеграфів полишила всїх їх в дотеперішних службових місцях.

— **В рільничій академії в Дублянах** буде опорожнених на шкільний рік 1904/5 6 місць фондацийних, вільних від всяких оплат. Місця ті надає краєвий виділ убогим пильним ученикам, посідаючим услівя приняття. Подання треба вносити найдальше до 8 липня до дирекциї академії в Дублянах, залучаючи: 1) сьвідоцтво матуральне з ґімназиї або реальної школи, 2) метрику, 3) сьвідоцтво убожества і 4) сьвідоцтво моральности за час від опущення школи.

— **Памятник Льва XIII.** Вже від давна есть звичай, що іменовані помершим папою кардинали обовязані поставити єму памятник. Вкоротці по смерти Льва XIII представив ся кардиналам різьбар Люцеті з готовим вже моделем, про який твердив, що Лев XIII сам єго вибрав і призначив на гробовець. Однак тому не повірили в кардинальских кругах, бо лише їм прислугує вибір артиста і моделю. В тих днях виставлено знов в сали капітули новий модель. Представляє він Льва XIII в сидячій поставі з піднесеною рукою до благословеня. По боках находять ся алеґоричні статуї, котрі представляють фільософію, теольогію і социяльну квестию. У стіп статуї находить ся герб Печчіх і папскі емблеми. Кардинали рішили, що той модель не відповідає ані значiню Льва XIII, ані поважи місця, де той памятник має стануги, т. є в Лятерані. Творцем є різьбар Люччі, котрий представив малий модель папі Пієви Х. Але сьв. Отець не хотів вливати на гадку кардиналів і тому здержав ся від висказу своєї гадки. Справою сею займають ся живо не лише артистичні круги, але передовсїм цїла кардинальска коллеґія.

— **Пожар торфовища.** З Любачева пишуть: Від трех тижднїв горить безнастанно торф під містечком Олешичами навіть на кілька метрів під землею. Огонь наближає ся вже до лїса. Проби гашеня робили пожарні сторожі з Олешич і Чесанова, але — як доси — безуспішно.

— **Два нові шпиталї,** в Золочеві і Новім Санчи мають бути відкриті ще в сїм роцї. Пляни вже готові. На будову призначує Виділ краєвий по 240.000 К, з чого половину після закона має покрити фонд краєвий, а другу половину фундатори, а іменно в Золочеві Виділ повітовий, а в Новім Санчи громада. На найблизшій сесиї сойму поставить Виділ краєвий внесенє о признанє потрібного кредиту, а відтак сейчас приступить до будови.

— **Страшне дїло божевільного.** На Рівієрі в місцевости Бордіджера збула ся оногди страшна пригода, котра живо пригадує кроваву подію Дембского в стані божевільства в Варшаві. Именно вечером, коли публика проходжувала ся свобідно по улицях, почули ся нагле зі сторони касарнї стріли і кілька осіб упало тяжко ранених на землю. В однім вікнї лежав вояк, що в стані божевіля посилав шораз то нові стріли в сторону улиці. Прикликані вояки не могли найти иншого средства, як відокремішнити цїлком касарню, а рівночасно удали ся до власти о раду. О год. 7 рано прибула на місце компанія войска, щоби за всяку цїну усунути божевільного. Почала ся стрілянина з обох сторін. Божевільний був непарушений, а за те ранив тяжко трех своїми вистрілами. Вкінци приказав полковник принести драбину, по котрій враз з вояками дістав ся на дах касарнї. Тут випалив нафтою дїру і через неї стріляли до божевільного та положили єго трупом. Жертвами того учинку божевільного суть бар. Лявальдан, якась молода женщина, аптикарский помічник, а крім того яких 10 осіб тяжко ранених.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: На шляху Львів Самбір переходити

Богатшою, оріґінальнїйшою і більше природною своїми окрасами есть червоно золота порцеляна з Каґа, Кіото і Сацума. Але вироби з Сацуми хоч і дуже тоненькі, не суть вже по правді справедно порцелянові, бо їх жовтава маса творить перехід від порцеляни до фаянсу або поливаних глиняних виробів. На сего рода виробах суть вже плястичні окраси роблені горорізьбою. Сей рід японьскої порцеляни має тепер найбільшу славу а европейскі любителї японьского артистичного промислу єї пошукують.

Характеристикою японьскої декоративної штуки есть то, що кожда окраса, чи то на виробах з порцеляни чи з чого иншого, хоч й би на виробах з шовку або й з чогось иншого, не представляє собою лиш сам якийсь предмет з природи, але ще й криє в собі якусь історию, якусь гадку. Окраса на якихсь виробах стаєсь так символом, артистичним знаком якоїсь гадки, якоїсь події і длятого можемо єї иноді побачити там, де она як н. пр. на шовкових одежах може нам видавати ся сьмішною. Так н. пр. на шовкових материях призначених на одїж, можна часто побачити три ростини разом побіч себе: „шо, чікуї баї" сосну, бамбус і японьску сливу, котрі означають щастє в подружу. Сосна сягає на одежи від споду аж до шиї; менше високо піднимають ся галузки сливи з цьвітом, а вже зовсїм несьміливо піднимає ся кілька коротких листочків бамбуса. До тих трох ростин щастя належать два зьвірята щастя: журавель і черепаха. На одежи зі згаданими ростинами можна длятого побачити лїтаючі журавлї на грудех і плечах а иноді на соснї видко ще й гнїздо з молоденькими журавлями. Сподом одежі, де она обшита взірцем, вишитим суховолотю, творять черепахи дальшу окрасу.

На инших одежах, але так само й на виробах порцелянових, можна побачити якусь рибу: то шаран або короп, котрий представляє собою символ кріпкости в постановленю, бо іде горі водою навіть через водоспади; длятого до окраси, в котрій уживає ся коропа, належить ще й водоспад. Де нема місця зробити водоспад, там вистане й сам письменний знак слова „водоспад".

На иншій одежи можна побачити окрасу, котра сама про себе представляє якийсь образ історичний. Коло якогось водоспаду росте сосна високо в гору і сягає вершком аж до хмари; в долинї під нею сидить якийсь утомлений і засумований чоловік, а коло него лежать дві вязанки ріща. По тім зараз пізнати, де ми. То великий водоспад Йоро в провінциї Міно, з котрим вяже ся історія сумуючого чоловіка. Він жив там десь недалеко около 717 р. по Хр. (такі історії сягають завсїгди в дуже давні часи) і був побожним рубачем. Хоч сам був вже старий, мусів ще живити вітця і матір, а працював так неутомимо, що із свого зарібку купував ще що дня і вина з рижу. Але одного разу якось не мав щастя, не зробив нї чого і мусів вертати і без гроший і без вина. Засумував ся длятого дуже і сїв собі під сосну коло водоспаду, бо не мав відваги вертати домів. Тодї стало ся так, що водоспад перемінив ся у вино і він набрав собі єго повну тикву і приніс родителям домів.

Оттака історія змальована на японьскій одежи. Як би й у нас настала така мода носити на собі малюнки, то ми би носили хиба вже й олійні образи, з чого може й раді би були деякі наші малярі, котрим їх штука дає мало зарібку.

На лякерованих японьских коробках, для котрих чей вже відповіднїйші того рода символічні окраси, або й на порцелянових посудинах можна часто побачити ще й такий символ справедливого правлїня, котрого Японці переймили від Хінців: На бубні, званім „кажко," поставленім на високій підставці серед трави, сидять курка з курятами, а коло них стоїть когуть. Нехай же би хтось здогадав ся, що се має означати! А то ось як було: В давних часах якийсь хінський цїсар поставив перед своєю палату бубен, в котрий міг кождий підданий бити, скоро якийсь урядник зробив єму кривду. Не довго тревало, а нікому вже не дїяла ся кривда і бубен втих та стояв так самотний, що кури могли приходити і сїдати собі на него.

Японьска штука послугує ся множеством подібних символів і они відзначують єї дуже різко від нашої.

Перейдїм же тепер до лякерових виробів, котрі в артистичнім промислї японьскім грають мало що не таку саму ролю як вироби порцелянові. Штуку лякерової роботи переймили Японці також від Хінців, але ученики перевисшили о много своїх учителїв, а причиною того стало ся не лиш то, що Японці знайшли, здаєсь, лїпший материял до того у себе, але й то, що они з далеко більшим артизмом і з більшою зручністю взяли ся до сего промислу. Японьскі лякерові роботи, хоч далеко не такі красні як з давнїйших часів, мають все-таки велику славу і в Европі цїнять їх дуже. Предметом до лякерових робіт суть в Японії столички, етажерки, скриночки, шкатулки, коробки, мисочки і т. п.

будуть дня 3. липня с. р. крім звичайних поїздів ще осібні поїзди особові ч. 2118 і 2117 зі Самбора до Львова і наповорот. Поїзд ч. 2118 відходить з Самбора о годині 7^{17} рано а приходить до Львова о год. 9^{24} рано. Поїзд ч. 2117 відходить зі Львова о год. 7^{35} вечером а приходить до Самбора о год. 10^{06} вечером. Для тих поїздів признае ся 30% знижения в реляциях до 50 кільометрів а 50% знижения в реляциях понад 50 кльм. Близші дані подають афіши.

— **Іспит зрілости** в мужескій учительскій семинариї у Львові, що відбув ся в днях 20 до 26 с. м., зложили: Худикевич Стан., Дяк Сал., Етмаєр Юрий, Гірш Айзик, Юринець Григ. (з відзн.), Мусянович Ант., Накрийко Волод., Оглі Ів., Паньків Фр., Романишин Василь, Рудницкий Каз., Ржепа Бол., Скрентович Волод., Штрайхер Арон, Варениця Йос., Вайншток Мойсей, Вербер Йосиф, Вербицкий Іван і Зброжек Кар. Всї одержали сьвідоцтво зрілости з правом учити в обох краєвих мовах. Десятьом абітуриєнтам позволено поправити іспит по феріях.

— **Пожарничий іспит** відбув ся в неділю дня 26 с. м. перед фаховою комісиєю, в склад якої входили: п. Антін Щербовский, звісний автор многих пожарничих діл, лікар др. Ярослав Грушкевич і відпоручник фаховий „Сокола." Саля „Сокола" переповнила ся участниками двох попередних пожарних курсів, які відбували ся в часї від 29 лютого до 1 цьвітня 1904 р. і від 18 цьвітня до 13 мая 1904 р. До іспиту зголосило ся 33; з тих: Соколів з Ляшок мур. 9, з Сорік 6, з Грибович вел. 3, з Жидятич 2, з Винник 4, а зі Львова 4 двох учеників і 3 питомців ремісничої бурси. О 2 ій годині пополудни удали ся всї до міскої пожарні, де під проводом п. Щербовского відбув ся пожарний попис, вперед поодиноко з кождим відділом, а відтак на аларм всї три відділи т. є. ратунковий, сикавочний і водний кинули ся до роботи. Мимо місячної, взглядно двомісячної перерви від курсу до іспиту, трималися всї дуже добре, а численно зібрані видці подивляли зручність і справність участників. П. Еліясевич запродукував аларм І. трену, який до 45 секунд вже був готов до виїзду, а по тім і II. трену резервового з поверха, який був готов в $1\frac{1}{2}$ минута. Опісля промовив п. Щербовский сердечно до стягу уставленого лавою на подвірю, похвалив їх за справність і заохотив до дальшої працї, а дальше Н. Сіяк подякував п. Еліясевичеви за ради і безкористне відступлене прирядів до попису. Відтак вернули ся всї до хати „Сокола," де лікар др. Я. Грушкевич іспитував з науки о першій помочи в наглих занедужанях, а відпоручник „Сокола" з орґанізациї сокільских сторожий пожарних. Іспит випав дуже добре, бо всїх, кромі двох і то анальфабетів, узнано здібними інструкторами селяньских сторожий пожарних.

— **Страйк в Бориславі.** Всї робітники в бориславских копальнях, числом около 8000, заповіли на 1 липня с. р. ґенеральний страйк на случай, як би до того часу роботодавцї не згодили ся на їх домаганя. Домагають ся они 8 годинного часу працї, утвореня відповідних мешкань і доброї води до питя. На 28 с. м. скликано збори роботодавців, щоби нарадити ся над домаганями робітників. Хотять они згодити ся на два послїдні домаганя, одначе противлять ся заведеню 8-годинного дня працї. Доказують, що робітничі плати добрі, бо звичайний робітник заробляє 3 до 4 К денно, а т. зв. бормайстер 6 до 7 корон. Черевний тиф, який панує тепер в Бориславі, є наслїдком лихої води. Дрогобицкий гірничий уряд наміряє довести до згоди поміж робітниками а роботодавцями.

† **Померли:** О. Гавр. Медицкий, парох в Слободі золотій, теребовельского деканата, дня 26 с. м. в 56-ім році житя а 30-ім сьвященьства; — Володимир Березовский, емерит. урядник Видїлу краєвого, дня 23 с. м. в Дверницу, ліского повіта, в 52-ім році житя.

— **Бурса сьв. Йоана Хрестителя** в Дрогобичи оголошує конкурс на 24 місць в бурсї. Принятими будуть: Ученики рускої народности, гр. к. обр. за доплатою місячною 15—30 К. Отримують поміщеве, удержане і надзір. Кождий питомець має мати: 6 пар біля, ковдру або коцик, 4 пошевки, 6 ручників, 4 простирала, 6 хусток до носа, 2 пари обувя, одежу лїтну і зимову, книжки шкільні. Поданя заосмотрені в послїдне сьвідоцтво шкільне з декларациєю висоти доплати місячної належить вносити до Видїлу Бурси сьв. Іоана Кр. в Дрогобичи. Реченець до 15 н. ст. серпня с. р. — Пригадує ся, що загальні збори бурси відбудуть ся в пятницю д. 1 н. ст. липня с. р. о годинї 7 вечер в комнатах руского касина в Дрогобичи.

— **Конкурс.** Щоби дати можність руским дївчатам научити ся жіночих робіт і тим забезпечити собі на будуче удержане, постановила Дирекция Жіночої Спілки промислової „Труд" розширити дотеперішну бурсу з 25 на 30 місць і в наслїдок того розписує отсим конкурс на 5 місць в тій бурсї. Условия принятя ось такі: 1) Скінчений 14 рік житя; 2) Сьвідоцтво здоровля; 4) Зобовязане підписане родичами або опікунами бути в бурсї через 3 роки, конче потрібні до фахового образованя; 5) Зобовязати ся заплатити 4 корони вписового, а крім того платити за помешкане харч і науку в першім році місячно по 20 корон, в другім по 10 кор., а в третім році дає ся помешкане, харч і науку безплатно. Що дотикає обсягу науки в бурсї, то дївчата учать ся одного з трех фахів, то є: 1) шитя і крою білє, гафту білого, гафту кольорового і т. и. 2) шитя і крою суконь, 3) роблення капелюхів дамских, 4) робіт артистичних, рахунковости купецкої, маніпуляциї канцелярийної і язика нїмецкого. Для доповнення загального образованя закладає Дирекция бібліотеку. Поданя о принятє належить внести письменно до Дирекциї Жіночої Спілки промислової „Труд" Львів Ринок ч. 39 найдальше до 10 липня.

Нинї вже знає ся більше менше, з чого і як роблять ся ті вироби, але все таки цїлу їх технїку держать Японцї дуже пильно в тайнї, щоби нїхто не міг їх наслїдувати; а вже в найбільшій тайнї держать они сам спосіб приготовлювания лякеру, бо від способу его приготовленя зависить найбільше доброта і краса виробів. Материялу на японьский лякер дає сумакове дерево; коли его прорізати, то з него витікає сіро-біла, густо плинна живиця, котра на воздусї темніє і стає брунатна або чорна (природна краска). Ту живицю мішають відтак з окремим родом олію і закрашують на жовто, червоно, зелено або синьо. До лякерових робіт треба також і відповідного дерева. Дерево мусить бути жвляете а готовий предмет мусить бути добре вигладжений; відтак витирають его чистенько грубим полотном і опісля ґрунтують перший раз лякером а коли висхне, намащують ще раз і другий і так роблять кілька верств, аж він досить грубо покриє предмет. По сїм приготовленю зачинає ся артистична робота. Лякер добре полірують і рисують на нїм відповідний взорець, котрий відтак обрисовують ще відповідним шильцем. Доки лякер не вохкий, посипують его відповідно золотим порошком, а коли засхне, покривають его ще одною або й кількома верствами прозорого-лякеру і на конець коли вже засхне, витирають то чиста.

Предметом рисунку на лякерових роботах суть всїлякі орнаменти, краєвиди, особливо зі сьвятою горою Японців з вульканом Фуджіяма. Найстарші лякерові роботи, які ще доси задержали ся, знаходять ся в сьвятини Тодадайжі в Нара і сягають аж до 6. столїтя по Хр. До найбільшої висоти дійшли лякерові роботи в роках від 1681 аж до 1709, коли то позолочувані лякерові робота набрали найбільшої слави.

Японцї дуже любують ся в книжках з образками, а що до недавна їх книжки були инакші як наші, то й образки в них трохи инакше роблено, а вже найбільше ріжнили ся їх илюстрациї від наших тим, що їх роблено красками, підчас коли они в Европі від найдавнїйших часів були чорні і аж в теперішних часах, та й то досить рідко, зачали їх робити красками. У нас роблено до книжок чорні дереворити, значить ся вирізувано образки на дереві, а відтак відбивано чорною краскою на папір, а у Японців роблено та ще й доси роблять кольорові дереворити і в тім знову показали ся майстрами. Знатоки кажуть, що японьска штука в кольорованих дереворитах проявляє ся найорвґінальнїйше.

Та й сю штуку переймили Японцї також від Хінців, але переробили єї по свому, бо підчас коли Хінцї робили лиш чорні дереворити, Японцї зачали робити кольорові. Найдавнїйша хіньска книжка з образками походить з 1331 р., а перша японьска книжка книжка з образками появила ся в 1608 р., хоч вже перша друкована книжка була ще в 1172 р.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Гамбурґ 29 червня. Вчера приїхав тут король Едвард і був на пирі даним містом; вечером вернув назад до Кіль.

Берлин 29 червня. „Nat. Ztg." заперечує вість ширену в заграничних часописах, мов би нїмецка ескадра на водах всхідної Азиї мала бути збільшена.

Токіо 29 червня (Урядово). Армія такушаньска по дуже завзятій борбі дня 27 с. м. заняла передолину Феншуілїн о 26 миль від Сюян. Неприятель, котрого сили виносили 5 баталїонів піхоти, 2 полки кавалериї, та 76 пушок, утік в неладї в сторону, як Томучік. Наші страти обчисляють на 100 людий.

Софія 29 червня. При інспекциї війск в таборі під Софією виголосив міністер війни до офіцирів, що вернули з урльопу, довшу бесїду, в котрій згадав про відпустку вояків на час жнив ухвалену підчас его неприсутности на радї кабінетовій і зазначив, що не уважає того за відповідне, тим більше, що тепер треба уважати на то, щоби армія була здібна до бою, бо може в короткім часї станути перед поважною задачею.

Льондон 29 червня. Коло Гоккаідо показали ся кораблї з владивостоцкої ескадри.

Петербург 29 червня. Рос. аґентия телеґрафічна доносить з Ляоян під датою 28 с. м.: Куропаткін видав приказ до армії, в котрім поручає обходити ся з погибшими і взятями до неволї Японцями з таким поважанєм, яке належить ся хороброму противникови. Погибших треба хоронити з войсковими гонорами а ранених так старанно і печаливо доглядати, як коли би то були Росияни. Приказ той треба уважати за відповідь на печаливість, з якою обходять ся Японцї в своїх шпиталях з раненими Росиянами.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

Видання
Руского педаґоґічного Товариства.
у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанїнова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор. Зьвірята домашні 80 с. Приятелї дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цілком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видання без образків.

***Молитвенник** народний 30 сот., в полотнє оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка історня педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. I., III., IV опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Рідзвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко**: Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлїй Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский**: Замітки до науки руської мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олїмпія 40 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпровоі Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капці 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р**: Подорож до краю Лїліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский**: Переклади 40 с., опр 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка** істор. оповід. 40 с., опр. 60 с ***Ковалїв Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот. опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покарана Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. ***Малий** сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлїйскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глїбова**: Байки 10 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпровоі Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до біблїотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарнї Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купуе книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістае 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продае ся без рабату.

Книжки висилае ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

Полїсюк і Патрах
в Стрию
поручають свої правдиві стрийскі

КОСИ

з сріблистої стали, заосмотрені охоронною маркою „**сїчкарня**“. Коси визначають ся незвичайною легкостию і подвійним патентованим гартом, так що перевисшають вироби инших фабрик. Коси зладжені в формах уживаних в краю і довільній довжинї і коштують:

цм.	60	65	70	75	80	85
К	1·80,	1·90,	2,	2·10,	2·20,	2·30
цм.	90	95	100	105	115	
К	2·40,	2·60,	2·80,	3,	3·40.	

За всї повисші прикмети наших кіс приймаемо ґарантию.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всїх инших часописий принимае виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимае також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЇСТЕР“

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, дім „Просьвіти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені тревало в „Днїстрі“ від огню. Членьский удїл 50 К можна зложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати позички на 6 ½ % за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купні землї нехай купуючі звертають ся за позичками до „Днїстра“.

ВКЛАДКИ щадничі приймає товариство на 4 прц.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від удїлів а часть зиску призначує ся на добродійні цїли; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. 16.385 К.

Стан 31 грудня 1903:

Вкладки	**1,444.589 К**	**Позички**	**1,330.822 К**
Удїли	**109.835 К**	**Цінні папери льоковані в банках і на рахунках біж.**	**280.681 К**
Фонди резервові	**21.318 К**		

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).